VÄLJENDUSVABADUS JA JÄLGIMISEGA SEOTUD ERAELU PUUTUMATUS

Info- ja kommunikatsioonitehnoloogial on potentsiaali võimaldada mõttevahetust ja juurdepääsu teabele viisil, mis toetab majanduslikke võimalusi, edendab teadmisi ja parandab elukvaliteeti.

1 EESMÄRK

Käesolev poliitika määratleb Telia Company kohustused seoses valitsuste ebakonventsionaalsete taotluste või nõudmistega, mis võivad potentsiaalselt tõsiselt mõjutada meie kasutajate väljendusvabadust ja jälgimisega seotud eraelu puutumatust.

Valitsustelt Telia Companyle esitatud taotlused või nõudmised võivad olla seotud näiteks järgmisega:

- sihtjälgimine erandjuhtudel;
- massjälgimine, kus asutused nõuavad piiramatut juurdepääsu võrgule reaalajas;
- võrgu täielik või osaline sulgemine;
- konkreetsetele teenustele, veebisaitidele või sisule juurdepääsu blokeerimine või piiramine;
- üksikutele klientidele teenustele või võrkudele juurdepääsu blokeerimine või piiramine; samuti:

- valitsusasutuste välja antud kohustusliku teabe edastamise kohustused;
- olulised seadusemuudatused või muudatusettepanekud või ettevõtte tegevuses oluliste regulatiivsete muudatuste kehtestamine või selliste muudatuste ettepanek jälgimisega seotud eraelu puutumatuse kontekstis; ning
- sellised taotlused väljendusvabaduse ja jälgimisega seotud eraelu puutumatuse kontekstis, mis ei põhine seadusel.

Selles poliitikadokumendis laiendatakse üldmõistet „side jälgimine“ kõikidele eespool toodud ebatavalistele taotlustele või nõudmistele („suursündmused“).

Telia Company on vastu võtnud need põhimõtted, et määratleda meie kohustused austada, edendada ja edendada väljendusvabadust ning austada ja kaitsta meie kasutajate jälgimisega seotud eraelu puutumatust, kui puutume kokku valitsuse nõudmiste, seaduste ja määrustega, mis pärsivad selliseid õiguseid või piiravad muul viisil juurdepääsu kommunikatsioonile, ideedele ja teabele viisil, mis ei ole kooskõlas rahvusvaheliselt tunnustatud seaduste ja standarditega.

Ettevõtted, sealhulgas Telia Company, peaksid järgima kõiki kohaldatavaid seadusi ning neil on ka kohustus austada rahvusvaheliselt tunnustatud inimõigusi, sõltumata tegevuskohast. Kui riiklikud seadused, määrused ja poliitika ei vasta rahvusvahelistele standarditele, peaksid ettevõtted töötama selle nimel, et kaitsta oma kasutajate väljendusvabadust ja jälgimisega seotud eraelu puutumatust. Telia püüab vältida või minimeerida negatiivset mõju või muul viisil tegeleda valitsuse nõudmiste, seaduste või määruste negatiivse mõjuga. Telia- otsib võimalusi rahvusvaheliselt tunnustatud inimõiguste põhimõtete järgimiseks nii suures ulatuses kui võimalik. Ettevõtted, sealhulgas Telia Company, peaksid kasutama isikuandmete kaitseabinõusid, et kaitsta kasutajate eraelu puutumatusega seotud õigusi. Ettevõtted peaksid samuti suutma näidata oma jõupingutusi selles valdkonnas.

Telia Company ei osale ega kommenteeri parteipoliitikat riikides, kus ettevõte tegutseb. Telia Company väljendab siiski oma seisukohti regulatsioonide kohta, mis võivad mõjutavad meie äritegevust ja kliente. Seetõttu võttis Telia Company vastu need põhimõtted, mida kohaldatakse, kui tekib taotlusi või nõudmisi, mis võivad avaldada tõsist mõju meie kasutajate väljendus vabadusele ja eraelu puutumatusega seotud jälgimisele.

Telia Company toetab rahvusvahelisi inimõiguste standardeid. Väljendusvabadus ja eraelu puutumatus on põhilised inimõigused, mis tulenevad kõigi inimeste loomupärasest väärikusest. Meie põhimõtted põhinevad rahvusvaheliselt tunnustatud inimõigusi käsitlevatel seadustel ja standarditel, sealhulgas inimõiguste ülddeklaratsioonil, kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvahelisel paktil ning majanduslike, sotsiaalsete ja kultuuriliste õiguste rahvusvahelisel paktil. Nende põhimõtete kohaldamisel lähtutakse ülemaailmse võrgustiku algatuse (GNI) põhimõtetest ja rakendussuunistest sõnavabaduse ja eraelu puutumatuse kohta, ÜRO juhtpõhimõtetest ettevõtluse ja inimõiguste kohta (ÜRO juhtpõhimõtted) ning OECD suunistest rahvusvahelistele ettevõtetele.

Käesoleva poliitika peamine eesmärk on vähendada inimõigustega seotud riske ning tagada, et meie kliendid ja kasutajad tunnevad end kindlalt selles, et Telia Company toetab, austab ja kaitseb võimalus e korral nende väljendusvabadust ja eraelu puutumatust, kui saame valitsustelt taotlusi või nõudmisi seoses nende side jälgimisega.

Käesoleva poliitika abil püüame ennetada, käsitleda ja minimeerida võimalikku mõju väljendusvabadus ele ja eraelu puutumatusega seotud jälgimisele, mis võib tekkida, kui valitsused esitavad õigusvastaseid taotlusi või nõudmisi või kui valitsused või riigiasutused kasutavad tooteid või tehnoloogiat väidetavalt vääralt, rikkudes inimõigust väljendusvabadusele ja eraelu puutumatusele.

2 PÕHIMÕTTED

Kontserni käesoleva poliitika raames toimuvate tegevuste suhtes kehtivad järgmised seisukohad ja põhimõtted.

A. Avalik pooldamine, millega edendatakse väljendusvabadust ja jälgimisega seotud eraelu puutumatust

1. Me pooldame selgeid ja läbipaistvaid õigussätteid proportsionaalsuse ja vajalikkuse kohta igasuguse valitsuse teostatava side jälgimise puhul. Ebamäärased, läbipaistmatud ja laialivalguvad õigusnormid ei ole asjakohased, kui kaalul on väljendusvabadus ja jälgimisega seotud eraelu puutumatus. Me kaasame valitsusi ja rahvusvahelisi institutsioone, et edendada õigusriigi põhimõtteid ning selliste seaduste, poliitikate ja tavade vastuvõtmist, mis kaitsevad, austavad ja täidavad väljendusvabadust ja jälgimisega seotud eraelu puutumatust.

2. Me väidame, et igasugune valitsuse teostatav side jälgimine, sealhulgas rahvusvaheline koostöö ametiasutuste vahel, peaks toimuma kohtu või mõne muu sõltumatu kohtuorgani järelevalve all. See aitab tagada läbipaistvust ja aruandekohustust seoses valitsuste esitatud taotluste või nõudmistega.

3. Me pooldame seda, et valitsustel ei tohiks olla otsest juurdepääsu ettevõtte võrk udele ja süsteemidele. Ettevõte peaks säilitama operatiivse ja tehnilise kontrolli.

4. Me julgustame valitsusi olema läbipaistvad oma side jälgimise kasutamise ja ulatuse suhtes. Me anname läbipaistvalt aru Telia Company jõupingutustest seoses side jälgimisega. Me teavitame sidusrühmi ebatavalistest taotlustest („suursündmused“, nagu eespool loetletud) alati, kui see on asjakohane ja õiguslikult lubatud.

B. Kohustused seoses ebatavaliste taotluste ja nõudmistega, millel võib olla tõsine mõju väljendusvabadusele ja jälgimisega seotud eraelu puutumatusele

5. Me püüame alati tegutseda oma klientide ja ettevõtte parimates huvides. Riskid klientidele ja kasutajatele, sealhulgas lastele ja noortele, mis on seotud väljendusvabaduse ja eraelu puutumatusega, on integreeritud meie riskijuhtimisprotsessidesse, et minimeerida valitsuse taotluste või nõudmiste võimalikku negatiivset mõju.

6. Me täidame side jälgimisega seotud taotlusi või nõudmisi ainult ulatuses, mida nõuab seadus, sealhulgas siduvad eeskirjad ja litsentsinõuded. Samuti väidame, et kõik sellised taotlused või nõudmised esitatakse kirjalikult ja need on allkirjastatud vastava riigiametniku poolt.

7. Me tõhustame sisemist otsustusprotsessi, et teha tõhusalt kindlaks, kas taotlus või nõudmine võib olla vastuolus rahvusvaheliste inimõiguste standarditega, sest see avaldab tõsist mõju väljendusvabadusele ja jälgimisega seotud eraelu puutumatusele. Kui selline mõju näib olevat olemas, rakendame kõiki olemasolevaid seaduslikke ja teostatavaid meetmeid, et vältida nõuete täitmist ja/või minimeerida negatiivset mõju väljendusvabadusele ja jälgimisega seotud eraelu puutumatusele. Kahtluse korral käsitleme taotlusi või nõudmisi alati nii, et need võivad avaldada tõsist mõju väljendusvabadusele ja jälgimisega seotud eraelu puutumatusele. Kui valitsused nõuavad reaalajas juurdepääsu võrgule, teeme kõrgetasemelisi ülevaatusi (nt kontserni tegevjuhi tasandil). Samuti vaatame regulaarselt läbi olemasolevad nõudmised seoses võrgule reaalajas juurdepääsuga.

8. Me oleme määratlenud selged kriteeriumid, protsessid ja kohustused, et hinnata ja määrata kindlaks väljendusvabadusele ja jälgimisega seotud eraelu puutumatusele avalduva mõju tõenäosus ja tõsidus, kui meile laekuvad taotlused või nõudmised, mis on seotud side jälgimisega. Me anname asjaomastele töötajatele suunised, milles selgitame, kuidas nad peaksid selliseid taotlusi või nõudmisi tõlgendama ja neile reageerima. Peame sellistes küsimustes dialoogi ka põhifunktsioonide töötajate ja meie tehniliste spetsialistide vahel. Need kriteeriumid ja suunised vaadatakse korrapäraselt läbi.

9. Püüame alati seada esikohale ja tagada ettevõtte töötajate ohutuse ja vabaduse, kes võivad sattuda ohtu käesoleva poliitika rakendamisel.

C. Muud kohustused

10. Suhtleme aktiivselt teiste ettevõtete ja teiste sidusrühmadega, kasutades probleemide lahendamiseks ja kogemuste jagamiseks koostööd ning selgitades välja parimad tavad meie valdkonnas. Me kasutame ÜRO, ELi ja teiste riikideüleste organisatsioonide suuniseid. Pakume ka kättesaadavai d, turvalisi ja sõltumatuid kaebuste lahendamise mehhanisme.

Need põhimõtted kehtivad selles ulatuses, et tagada Telia Company vastavus kohalike seaduste ja määrustega.

3 ROLLID JA VASTUTUS

Käesolev Telia Company kontserni poliitika kohaldub ning on järgimiseks kohustuslik Telia Company AB- s, selle tütarettevõtetes[1] ja ühisettevõtetes[2] kõigile juhtidele, juhatuse liikmetele, ametnikele ja töötajatele. Lisaks teeb Telia Company jõupingutusi käesoleva poliitika põhimõtete ja eesmärkide edendamise ja kasutuselevõtu nimel teistes sidusettevõtetes, mida Telia Company ei kontrolli, ent kus tal on märkimisväärne mõju.

Kõik Telia Company juhatuse liikmed, kes alluvad vahetult Telia Company juhatuse esimehele, vastutavad selle eest, et käesolev Telia Company poliitika on nõuetekohaselt teavitatud ja rakendatud ning et tema vastutusvaldkonna töötajad oleks käesoleva Telia Company poliitikaga tuttavad ning järgiks seda.

Iga riigi tegevjuht vastutab selle eest, et kõik tegevjuhi geograafilises asukohas asuvad üksused oleksid selle kontserni poliitika vastu võtnud ja seda rakendanud.

4 POLIITIKA RIKKUMINE

Telia Company töötaja, kes kahtlustab vastutustundliku äritegevuse koodeksi (*Code of Conduct*) või käesoleva kontserni poliitika rikkumist, on kohustatud teavitama sellest esmajärjekorras oma vahetut juhti ja seejärel personaliosakonda, eetika- ja vastavuskoordinaatori või kasutama vihjeliini (*Speak-Up Line*). Asjaomane vihjeliin on saadaval Telia Company sise- ja välisveebis.

Telia Company sõnaselgelt keelab igasuguste vastumeetmete kasutamise inimeste suhtes, kes teavit avad rikkumistest. Spetsiifilised nõuded on leitavad kontserni sisemist aruandlust ja mittesekkumist käsitlevas juhises.

Kontserni poliitika rikkumine võib tuua kaasa distsiplinaarkaristuse, mis võib omakorda viia töösuhte lõpetamiseni.

5 SIHTRÜHM

Kontserni käesolev poliitika on kohaldatav ja kõige asjakohasem järgmiste töötajate suhtes.

- Tegevjuhid;
- kommunikatsiooniosakonna töötajad;
- eetika- ja vastavuskoordinaatori töötajad;
- õiguslik hindamine;
- riskijuhtimise osakonna töötajad (sh riskid kasutajate väljendusvabadusele ja jälgimisega seotud eraelu puutumatusele);
- turvalisuse osakonna töötajad, sh valitsuse taotluste alusel tegutsev personal; ning
- jätkusuutlikkuse osakonna töötajad.

[1] Kõik üksused, mille suhtes omab Telia Company AB enamusosalust.
[2] Ühised tegevused, mille üle on Telia Company AB-l ühine kontroll ja juhtimisvastutus.

6 ERANDID

Kui peetakse vajalikuks kõrvalekaldumist või erandit sellest kontserni poliitikast, edastab riigipõhine tegevjuht küsimuse kontserni nõukogule (*Group General Counsel*) ja juhendi omanikule. Erandid peavad olema dokumenteeritud ja eelnevalt peab olemas olema kirjalik nõusolek.

Tütarettevõtete spetsiifiline vastav poliitika peab vastama käesolevale kontserni poliitikale, kohandades seda asjaomase äritegevusega, kohalike seadustega, kohalike olude ja keeltega.

7 KONTSERNI JUHTIMISRAAMISTIK

Käesolev kontserni poliitika kuulub Telia Company kontserni juhtimisraamistikku, mis sisaldab (ilma piiranguteta) järgmist.

a) Vastutustundliku äritegevuse koodeks (*Code of Conduct*), eesmärgid ja väärtused, strateegia, kontserni poliitika ning tegevjuhule suunatud juhendid, mille on heaks kiitnud juhatus.
b) Tegevjuhi otsused, tegevjuhi kinnitatud kohustuste ja volituste delegeerimine, tegevjuhi või kontserni funktsiooni vastutava juhi kinnitatud kontserni juhendi delegeerimine.
c) Suunised, parimad tavad, protsesside kirjeldused, mallid või töörutiinid, mis on välja töötatud kontserni funktsiooni juhi vastutusvaldkonnas.

8 TERMINID JA LÜHENDID

Terminid ja lühendid	**Selgitus**
Otsene juurdepääs	Reaalajas juurdepääs võrgule ilma taotluseta, st signaalluure (luureandmete kogumine sidesignaalide analüüsi ja töötlemise kaudu) ja tehnilised süsteemid telekommunikatsiooni ulatuslikumaks jälgimiseks – Telia Company ei näe ega kontrolli sellise jälgimise ulatust.
Väljendus- ja arvamusvabadus	Väljendus- ja arvamusvabaduse määratlemisel kasutatakse näiteks inimõiguste ülddeklaratsiooni artiklit 19: „Igal inimesel on õigus veendumuste vabadusele ja nende veendumuste vabalt avaldamisele; see õigus kätkeb vabadust takistamatult oma veendumustest kinni pidada ja vabadust informatsiooni ja ideid otsida, saada ja levitada igasuguste abinõudega ja riigipiirist sõltumata.“
IKT	Info- ja kommunikatsioonitehnoloogia.
Õigusriik	Läbipaistvate, ootuspäraste ja kättesaadavate seaduste ja sõltumatute õigusasutuste ja -protsesside süsteem, mis austab, kaitseb, edendab ja täidab inimõigusi, nagu arvamus- ja väljendusvabadus.
Side jälgimine	Valitsustelt Telia Companyle esitatud taotlused või nõudmised võivad olla seotud näiteks järgmisega: - sihtjälgimine erandjuhtudel; - massjälgimine, kus asutused nõuavad piiramatut juurdepääsu - võrgule reaalajas; - võrgu täielik või osaline sulgemine; - konkreetsetele teenustele, veebisaitidele või sisule juurdepääsu blokeerimine - või piiramine; - üksikutele klientidele teenustele või võrkudele juurdepääsu blokeerimine või - piiramine; - samuti:

Terminid ja lühendid	**Selgitus**
	- valitsusasutuste välja antud kohustusliku - teabe edastamise kohustused; - olulised seadusemuudatused või muudatusettepanekud või ettevõtte tegevuses oluliste regulatiivsete muudatuste - kehtestamine või selliste muudatuste ettepanek jälgimisega seotud eraelu puutumatuse kontekstis; ning - sellised taotlused väljendusvabaduse ja jälgimisega seotud eraelu puutumatuse kontekstis, mis ei põhine seadusel. Käesolevas dokumendis kasutatakse üldmõistet „side jälgimine“, mis hõlmab kõiki eespool nimetatud liiki taotlusi või nõudmisi.
Jälgimisega seotud eraelu puutumatus	Õigust eraelu puutumatusele mõistetakse laialdaselt kui väljendusvabaduse põhiõigust, mis tähendab, et meil on kohustused ka seoses jälgimisega seotud eraelu puutumatusega, kui asutused volitavad juurdepääsu kasutajaandmetele.
Ebaharilikud taotlused	Seda tüüpi taotlused või nõudmised erinevad tavalistest „mittevastuolulistest“, tavapärastest ja rutiinsetest seadusliku sihtjälgimise taotlustest. Seaduslik sihtjälgimine hõlmab taotlusi, et Telia Company esitaks andmeid konkreetsete üksikute klientide side kohta, tavaliselt varasemaid side metaandmeid, liiklusandmeid ja asukohaandmeid ja/või sisu. Need taotlused on paljude uurimiste osaks, mida viivad kriminaalasjades läbi korrakaitseasutused, aga ka muud asutused, näiteks maksu- ja tolliasutused.
Kasutaja	Iga isik, kes kasutab avalikult kättesaadavat elektroonilise side teenust era- või ärieesmärgil, olenemata sellest, kas ta on selle teenusega liitunud või mitte.

NB! *Täiendav teave on leitav kontserni väljendusvabaduse ja jälgimisega seotud eraelu puutumatuse juhendist. Juhend sisaldab ka lühikest kokkuvõtlikku kontrollnimekirja, mida kasutatakse hädaolukordades seoses valitsuse kiireloomuliste taotluste või nõudmistega.*